

Ommetje Bos en Kuil

10 km / 12,5 km

Het Ommetje Bos en Kuil is een wandeling door de natuur rondom Malden en Molenhoek.

Wandel door de bossen, langs de oevers van het Maas-Waalkanaal en over een antieke Romeinse weg. Bekijk het Lierdal en het zweefvliegveld.

De volledige wandeling is 12,5 km lang, maar het is ook mogelijk voor een iets kortere route van 10 km te kiezen.

Dus trek de wandelschoenen aan, en geniet van het Ommetje Bos en Kuil!



Wandelen door de bossen van
Heumensoord en Maldensvlak



-  volledige route: 12,5 km
-  verkorte route: 10 km
-  1 startpunt Malden
-  2 alternatief startpunt Molenhoek
-  3 alternatief startpunt Zweefvliegveld
-  A horeca op Kerkplein Malden
-  B Hotel De Molenhoek
-  C Landgoed Bergzicht-De Raaf
-  D Sportcentrum Lierdal
-  E Zweefvliegveld / Zweef Inn
-  F Locatie Romeinse wachtpost
-  G Heemtuin
-  H Winkelcentrum Malden



1 – Malden

U start het Ommetje Bos en Kuil op het Kerkplein, bij de ingang van het gemeentehuis van de gemeente Heumen, waarvan Malden de grootste woonkern is. De andere kernen zijn Heumen, Overasselt, Nederasselt en een stukje van Molenhoek dat ook bij deze gemeente hoort. Tegenover het gemeentehuis staat op het kerkplein de St. Antonius Abt-kerk. Deze parochiekerk is in 1962 gebouwd door de architect Jos Bijnen. De monumentale, gebrandschilderde ramen van de kerk zijn gemaakt door de Maastrichtse glazenier Jan Martens. Het is een voorstelling van de wonderbare visvangst. De geveltekst 'Ingredimini sancti dei' betekent 'Treedt binnen Heiligen van God'.

Als u met de rug naar het gemeentehuis staat, slaat u linksaf en loopt u langs het Accordeon- en Harmonicamuseum De Muse en enkele horecagelegenheden. Op de T-splitsing oversteken, linksaf en na ca. 50 m bij de grote splitsing rechtdoor de Eendenpoelseweg in; een doodlopende weg. U loopt langs het kamp van een Sinti-familie, die al ruim veertig jaar op deze plek woont.

Aan het eind van deze weg, voor de ingang van de betonfabriek, gaat u linksaf. Tussen de bomenrij door loopt u over het onverharde pad langs het Maas-Waalkanaal. Het 13,5 km lange kanaal is in de jaren twintig van de vorige eeuw gegraven om vrachtvervoer tussen de zuidelijk gelegen Maas en noordelijk gelegen Waal mogelijk te maken. Nu is het een van de belangrijke verbindingpunten voor binnenlands transport en van groot belang voor duurzaam transport over water tussen Rotterdam en het achterland.

Iets verder loopt u over een verhard fietspad, de Oosterkanaaldijk. Net voor u de asfaltweg opgaat, ziet u links een merkwaardige stenen constructie, een 'proefsteen'. De gemetselde stenen constructie is naar verluidt gebruikt om de stabiliteit van de ondergrond te testen voor de bouw van de verderop gelegen sluis van Heumen.

Loop door tot het viaduct. Als u net voor het viaduct naar links kijkt, heeft u een vrijwel onbelemmerd zicht op de Nijmeegse stuwwal, en daarvoor ligt het open gebied van het Lierdal. Vervolg het fietspad onder het viaduct door. Hier ziet u de nieuwe keersluis die is aangelegd in 2012. De route gaat verder over de dijk, langs de sluis en de betonfabriek.

Aan het eind van de fraaie bomenrij gaan we schuin links de afrit af, naar de voet van de dijk. Het klaphek over de sloot geeft toegang tot het heggeland. Dit gebied is ingericht door Rijkswaterstaat, mede op initiatief van de Vereniging Bos en Kuil, als compensatie voor natuurwaarden die moesten wijken voor de bouw van de nieuwe sluis. Het gaat hier onder andere om een dassenfamilie die hier haar domicilie heeft gekozen.

Volg het pad door dit natuurgebied in oostelijke richting tot aan de onbestraate Hoogenhofseweg. Ga daar rechts af en na ca. 100 m ziet u de achteringang van landgoed Bergzicht-De Raaf, een oorspronkelijke bierbrouwerij.

Als rustpunt in uw route kunt u deze bijzondere uitspanning bezoeken. Deze is 's zondags vanaf 12 uur open voor een bezoek aan de brouwerij en de Engelse landschapstuin.

Verkorte route – A

Als u de brouwerij heeft bezocht, kunt u eventueel de route een stukje afsnijden door langs de drukke Rijksweg richting Van der Valk Hotel De Molenhoek te lopen, de ideale uitvalsbasis voor een kop koffie of een lekkere lunch, en vanaf daar de route weer op te pakken.

Vervolgt u de route via de Hoogenhofseweg, dan ligt even voorbij de tuinen van Bergzicht links een weiland. Hier was in 1944 een tijdelijk oorlogskerkhof ingericht voor 638 Britse en Amerikaanse militairen, die omkwamen bij gevechtshandelingen tijdens de Operatie Market Garden. Een monument iets verderop, op de hoek van de Molenstraat, herinnert hieraan.

Sla hier linksaf en volg deze straat tot aan de Rijksweg. Op de hoek stond de, in 1928 door brand verwoeste, Heumense Molen. De plaatsnaam Molenhoek is hiervan afgeleid. Steek de Rijksweg over naar het Van der Valk Hotel De Molenhoek.

2 – Molenhoek

Wandel vanaf de parkeerplaats naast Van der Valk Hotel De Molenhoek schuin rechtsaf. Achter op de parkeerplaats zijn twee doorgangen in de haag die het parkeerterrein omzoomt. U loopt dan op de Kuilseweg. Aan de rand van het dorp steekt u de Ringbaan over om de wandeling over de verder onverharde Kuilseweg te vervolgen. Dit zandpad is een deel van de oude Romeinse weg tussen Nijmegen ('Noviomagus') en Cuijk ('Ceuculum').

Na een paar honderd meter ziet u rechts voor u een grote kuil. Deze is het gevolg van zandwinning halverwege de vorige eeuw. Nadat de zandwinning is gestopt heeft de natuur enkele decennia lang vrij spel gehad, met het mooie reliëfrijke Lierdal als resultaat. U gaat op de eerste kruising rechtsaf en wandelt nu over de Lierweg, langs de bovenrand van de kuil.

Sla aan het eind van de zandweg linksaf, u komt uit bij het fietspad, gemarkeerd met gele paaltjes. U heeft hier links een prachtig uitzicht over het open en halfgesloten gebied waar de vereniging Bos en Kuil zich voor inzet. Nu is hier *Landgoed De Lage Lier* in ontwikkeling (zie voor info hun website).

Voor de beste koffie uit de regio gaat u rechtsaf naar sportcentrum Lierdal. Vervolg de route over het fietspad naar beneden. Rechts ligt golfterrein 'Pitch en Put'. Als het fietspad linksaf buigt, richting Malden, verlaten wij het asfalt en slaan rechtsaf de onverharde Lierseweg in. U loopt nu precies op de grens tussen Gelderland (links) en Limburg (rechts). Deze weg ligt er al als grensweg vanaf de dertiende eeuw en was de route waarlangs kleinvee naar de hoger gelegen heidevelden werd geleid.

Bij het bordje 'eigen weg' ca. 500 m rechtdoor blijven lopen tot het verharde fietspad bij de spoorlijn. Deze lijn verbindt Venlo met Nijmegen en is al sinds 1883 in gebruik. Voordat het Maas-Waalkanaal gegraven werd, reden over dit spoor vele kolentreinen. U gaat linksaf het onverharde bospad in. Loop rechtdoor tot u op de verharde weg uitkomt.

Verkorte route – B

Indien u de route wilt verkorten, slaat u vanaf hier linksaf en volg het fietspad (dus niet richting spoor). U loopt dan alsmaar rechtdoor over het fietspad langs de weg. Vlak na de volkstuintjes aan uw rechterhand vindt u het routeschildje 'Einde korte route'.

3 – Zweefvliegveld

Rond 1955 werd gestart met de aanleg van het vliegveld. Door de variatie in begroeiing, en dit bijzondere heide-terrein, biedt het zweefvliegveld een grote rijkdom aan vogels. In de avondschemer heeft u kans op uilen en de nachtzwaluw. De Zweef Inn is de horecagelegenheid van de Nijmeegse Aeroclub. Op het terras kunt u in het zomerseizoen lekker genieten van het uitzicht.

Loop vanaf de Zweef Inn richting het bruggetje over de spoorlijn, en sla voor de brug linksaf het zandpad in. Volg de gele paaltjes, en ga linksaf om de uithoek van het zweefvliegveld heen. U loopt nu door het Heumensoord. Dit is een ruim 600 ha. groot productiebos dat vooral uit naaldhout bestaat. Langzaamaan wordt dit gebied omgevormd tot een natuurlijker bos met grote stukken heide. Elk jaar wordt in dit bosgebied een tijdelijk tentenkamp gebouwd waar tijdens de Vierdaagse ruim 6000 militairen uit binnen- en buitenland een onderkomen vinden.

Vervolg het pad rechtdoor, langs de noordrand van het zweefvliegveld. Na ca. 500 m komt het pad, na een smaller en bochtig gedeelte, uit op een splitsing. Sla linksaf en vervolg uw weg, weer rechtdoor. U passeert hier een bankje, een mooi rustpunt met fraai uitzicht over het zweefvliegveld. Sla op het eind van dit pad rechtsaf en loop door naar het kruispunt verderop.

Zijsprong

Als u op dit kruispunt rechtsaf slaat, ziet u na ca. 150 m aan de linkerkzijde een informatiebord bij een soort terp. Hier heeft ooit een Romeinse wachtpost gestaan. Die wachtpost lag aan de Romeinse weg als beveiliging tegen invallende Germanen.

Bij het kruispunt gaat u linksaf (dat is rechtdoor als u de zijsprong naar de Romeinse wachtpost gemaakt heeft) en loopt u verder tot u uitkomt bij een fietspad. Rechts ziet u nog net het dak van een houten huisje, de entree naar de Heemtuin. De Heemtuin biedt een goed beeld van het Maldens natuur- en cultuurgebied, zoals dat er in de eerste helft van de vorige eeuw uitzag. Steek het fietspad recht over.

Volg het wat kronkelende fietspad rechtdoor, u komt langs een blauwe afvalbak. Na een bocht naar links slaat u rechtsaf, tussen de donkere paaltjes door. Op de driesprong houdt u links aan, naar het open veld. Loop aan het eind van het veld tussen de betonnen paaltjes door. Daarna linksaf, weer tussen donkere paaltjes door. Bij het rode fietspad direct rechtsaf de asfaltweg op. Aan het eind van hiervan loopt u tussen de roodwitte paaltjes door, over de Groesbeekseweg richting het centrum van Malden. Bij de rotonde gaat u rechtsaf, naar het Kerkplein. Dit is het eindpunt van Ommetje Bos en Kuil. Hopelijk heeft u ervan genoten!

De wandeling 'Ommetje Bos en Kuil' is een initiatief van de Vereniging Bos en Kuil. De vereniging is in 1987 opgericht, en heeft als doel de landschappelijke waarden van de open gebieden tussen Malden en Mook te borgen.

Het belangrijkste speerpunt is het openhouden van het 150 hectare grote gebied tussen Molenhoek en Malden dat de naam 'Lierdal' heeft gekregen.



De route is gemarkeerd met bordjes en het beste startpunt is op het Kerkplein in Malden ①. Het is ook mogelijk om bij Hotel De Molenhoek ② of bij het zweefvliegveld ③ te starten.

Blijft u op paden en wegen. De dassenburcht mag niet betreden worden. Wandelt u met hond, laat deze dan niet op de dassenburchten, in akkers, weiden of natuurgebied vrij rondlopen.

Uitgave Gemeente Heumen
Wandeling Vereniging Bos en Kuil
Vormgeving Studio Gerton Hermers, Heumen

Voor meer informatie: www.bosenkuil.nl





- 1 Paarden in het Lierdal
- 2 Zicht op het Maas-Waalkanaal
- 3 Vlechtheggen
- 4 Landschappelijk reliëf in het Lierdal
- 5 Zweefvliegveld (foto: M. Groosman)